

Den 18. juni 2020

Til Folketingets Beskæftigelsesudvalg

I Byggefagenes Samvirke er en af vores opgaver at arbejde for at få skabt ordnede forhold for udenlandske kolleger, der kommer her til landet for at arbejde. I den forbindelse er der over årene både lovgivet og aftaleforhandlet en række regler og instrumenter på plads, som både vi som fagbevægelse og myndighedernes forskellige organer kan benytte.

Imidlertid støder vi ind i mellem på fejl, mangler eller huller i dette aftale- og lovgivningsværk. Vi har tidligere under et foretræde for udvalget gjort opmærksom på forskellige uhensigtsmæssigheder i reglerne for udstationerende firmaers registrering i Registret for Udenlandske Virksomheder (RUT). Det førte til, at der blev strammet op på bestemmelserne og indført bødestraf for at tilsidesætte disse.

Vores henvendelse nu drejer sig om, at vi en konkret sag, som vi kort vil beskrive nedenfor, har oplevet, at der er behov for at få strammet op på reglerne for Arbejdstilsynets muligheder for at undersøge udenlandske virksomheders reelle etablering i hjemlandet.

Hvorfor har vi brug for en ændring af reglerne på dette område?

Det har både vi og myndighederne, fordi en del udenlandske virksomheder arbejder i Danmark med både en dansk og en udenlandsk afdeling/firma. I nogle tilfælde har vi oplevet, at firmaer ikke ønsker at tegne overenskomst. Det betyder, at vi ikke kan anmode Arbejdstilsynet om at undersøge, hvorvidt firmaet reelt er etableret i hjemlandet (efter de bestemmelser, som er beskrevet i Håndhævelsesdirektivet), så længe der ikke er påbegyndt en fagretlig sag, jf. nedenstående sagsgennemgang.

Det vil derfor være nyttigt i sådanne tilfælde, at Arbejdstilsynet kan gå ind i sagen og undersøge firmaets reelle vilkår i hjemlandet. Både af hensyn til den almindelige retsfølelse og indsatsen mod social dumping og således, at Håndhævelsesdirektivet kan implementeres, f.eks. i forhold at sikre aflønning efter reglerne om mindstebetaling, og så myndighederne (AT og Skat og politi) kan opnå en administrativ lettelse.

For fagforeningerne som overenskomstbærende part vil det ligeledes være nyttigt at Arbejdstilsynet kan gennemføre en kontrol af firmaernes hjemaktiviteter, så vi ved, om der er basis for at indlede en faglig sag.

I dag står der i Bekendtgørelsen således om Arbejdstilsynets undersøgelse af udenlandske virksomheder:

§3. Efter §4 d i Lov om udstationering af lønmodtagere mv. kan en faglig organisation, der har indgået en kollektiv overenskomst med en udenlandsk virksomhed, og når der er indledt en fagretlig sag om fortolkning af eller brud på overenskomsten, anmode Arbejdstilsynet om at undersøge den udenlandske virksomhed og dennes aktiviteter i etableringslandet til brug for sagen.

Byggefagenes Samvirke København: Dansk El- Forbund Kbh. ■ 3F Bygge- Jord- og Miljøarbejdernes Fagforening. ■ Malernes Fagforening Storkøbenhavn ■ Rør- og Blikkenslagernes Fagforening af 1873 ■ 3F Storkøbenhavn ■ 3F Vestegnen ■ 3F Mølleåen ■ 3F Kastrup og Omegn ■ 3F Høje Taastrup ■ Stilladsarbejdernes Brancheclub af 1920 ■ HK IT Medie og Industri Hovedstaden ■ Metal Hovedstaden ■ Vagt- og Sikkerhedsfunktionærernes Landssammenslutning

Den 18. juni 2020

Vores erfaringer siger os, at der er brug for, at fagbevægelsen kan anmode Arbejdstilsynet om at undersøge en udenlandsk virksomhed *uanset* om denne allerede har tegnet overenskomst eller der er påbegyndt en fagretlig sag om fortolkning af eller brud på overenskomsten eller at den udenlandske virksomhed ikke er tilmeldt RUT.

Dette formål vil efter vores opfattelse kunne imødekommes ved at fjerne sætningen: "*og når der er indledt en fagretlig sag om fortolkning af eller brud på overenskomsten*" i ovennævnte §3.

I samme paragraf, stk. 3 foreslår vi, at sætningen ændres fra en 'kan' til en 'skal'-bestemmelse.

En konkret sag vil vise, hvilke problemer, der er tale om:

To polske firmaer Elsta/Elinse

2018:

3. april: Byggefagenes Samvirke anmoder om kontrol af **Elsta/Elinse**

5. og 8. april, 8., 10., 14. og 28. maj:

Arbejdstilsynet anerkender vores dokumentation af sagen. Det understreges afslutningsvis i brevet, at der er forventet ventetid hos de polske myndigheder.

2019:

10. maj: Byggefagenes Samvirke rykker for svar fra Arbejdstilsynet i ovenstående sager. Vi beder også om svar på, hvor mange sager, Arbejdstilsynet har modtaget om kontrol, ift. Bekendtgørelsen.

13. maj: Arbejdstilsynet svarer, at de i juni 2018 har sendt besked til vores e-Boks. Dette svar er dog aldrig registreret som indgået til os. Arbejdstilsynet oplyser, at de ikke har modtaget andre anmodninger om undersøgelse af udenlandske virksomheder end fra os.

20. maj: Byggefagenes Samvirke anmoder om aktindsigt i dokumentation fra de polske myndigheder.

29. maj: Arbejdstilsynet fremsender dokumentation fra de polske myndigheder om firmaerne og oplysninger om, at de reelt er etableret i Polen.

Venlig hilsen

Henrik Juul Rasmussen, formand
/ Mads Bruun Pedersen